

Uppsala kommun

Revisionsplan 2016

Kommunrevisionen

December 2016

Antal sidor: 15

Innehåll

1.	Uppdraget	3
1.1	Förtroendevalda revisorer	3
1.2	Sakkunnigt biträde	3
1.3	Revisionsplanen	3
2.	Uppsala kommuns organisation	4
3.	Övergripande riskanalys	5
3.1	Ekonomisk ställning och utveckling	5
4.	Redovisningsrevision	6
4.1	Syfte och omfattning	6
4.2	Väsentlighetstal	7
4.3	Redovisningsprinciper	7
4.4	Granskningsmetod	7
4.5	IT-system och kontroller	7
4.6	Intern kontroll	8
4.7	Fördjupningsgranskningar	9
4.7.1	Beslutade granskningar	9
4.7.2	Andra områden med högre risk	9
4.8	Delårsrapport	10
4.8.1	Granskningens omfattning och inriktning	10
4.8.2	Avrapportering	10
4.9	Årsredovisning	10
4.9.1	Revisionskriterier	10
4.9.2	Resultat- och balansräkningar	11
4.9.3	Förvaltningsberättelse	11
4.9.4	Kassaflödesrapport	11
4.9.5	Sammanställd redovisning	12
4.9.6	Avrapportering	12
5.	Verksamhetsrevision	12
5.1	Syfte och omfattning	12
5.2	Övergripande ansvarsgranskning	12
5.3	Fördjupningsgranskningar 2015	13
5.4	Fördjupningsgranskningar 2016	13
5.4.1	Beslutade granskningar	13
5.4.2	Andra områden med bedömd högre risk för väsentliga fel	14
5.4.3	Övriga områden	14
6.	IT-stöd	14

7.	Sammanträden och möten	14
8.	Utbildning	14
9.	Tidplan	15

1. Uppdraget

1.1 Förtroendevalda revisorer

Den kommunala revisionen regleras i 9 kap i Kommunallagen (KL). Revisorerna ska (§9) årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden, i den omfattning som följer av god revisionssed.

Revisorerna prövar (§9)

- om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och
- om den interna kontrollen inom nämnderna är tillräcklig.

Revisorerna ska (§9a) särskilt bedöma om resultatet i delårsrapporten och årsbokslutet är förenligt med av fullmäktige beslutade mål.

Revisorerna avger (16§) varje år till fullmäktige en revisionsberättelse med redogörelse för resultatet av den utförda revisionen.

För revisorerna gäller av kommunfullmäktige beslutat reglemente.

1.2 Sakkunnigt biträde

Enligt 9 kap 8§ Kommunallagen ska revisorerna i sin granskning biträdas av sakkunniga. Uppdraget innebär att biträdet bistår kommunrevisorerna i enlighet med de uppdrag som specificeras i revisionsplanen och som i övrigt överenskomms. Uppdraget omfattar biträde vid revisionsplanering samt granskning och bedömning av den kommunala verksamheten och av kommunens delårsbokslut och årsredovisning i enlighet med kommunallagen, god revisionssed och kommunens revisionsreglemente och definieras närmare i särskilt uppdragsavtal.

Bitrådets uppgift är att genom planering, genomförande och rapportering av granskning ge de förtroendevalda revisorerna underlag för sin revisionsberättelse samt att ge sakkunniga råd i formuleringen av denna.

Revisionsplanen upprättas i samråd mellan biträdet och kommunrevisorerna och fastställs slutligt av kommunrevisorerna. Revisionsplanen omfattar nämnda planeringsfas, revisionsprojekt, internkontrollgranskning med löpande rutingranskning, verksamhetsuppföljning, rådgivning till de förtroendevalda revisorerna, administration samt avslutande årsrevision av kommunens bokslut och årsredovisning, inklusive den sammanställda redovisningen (koncernredovisningen).

1.3 Revisionsplanen

Revisionsplanen är ett levande dokument. Första versionen upprättades i januari 2016 och låg till grund för en övergripande planering. Planen har under året uppdaterats med tillkommande fördjupningsgranskningar baserade på revisorernas löpande risk- och väsentlighetsanalys.

2. Uppsala kommuns organisation

Kommunen har följande organisation:

<i>Styrelse/nämnd</i>	<i>Förvaltning</i>
Kommunstyrelsen	Kommunledningskontoret Stadsbyggnadsförvaltningen
Arbetsmarknadsnämnden	Arbetsmarknadsförvaltningen
Gatu- och samhällsmiljönämnden	Stadsbyggnadsförvaltningen
Idrotts- och fritidsnämnden	Stadsbyggnadsförvaltningen
Kulturnämnden	Kulturförvaltningen Kommunledningskontoret
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	Miljöförvaltningen
Namngivningsnämnden	Stadsbyggnadsförvaltningen
Omsorgsnämnden	Omsorgsförvaltningen
Plan- och byggnadsnämnden	Stadsbyggnadsförvaltningen
Räddningsnämnden	Brandförsvaret
Socialnämnden	Socialförvaltningen
Utbildningsnämnden	Utbildningsförvaltningen
Äldrenämnden	Äldreförvaltningen
Överförmyndarnämnden	Överförmyndarförvaltningen
Valnämnden	Kommunledningskontoret
<i>Produktionsstyrelser</i>	<i>Verksamheter</i>
Styrelsen för teknik och service	Produktion av produkter, materiel och tjänster inom det tekniska området Servicetjänster
Styrelsen Uppsala vård och omsorg	Produktion av tjänster inom vård och omsorg

Styrelser och nämnders budget för 2016 uppgår till totalt drygt 10 miljarder kr:

<i>Styrelse/nämnd</i>	<i>Budget 2016 (mkr)</i>
Kommunstyrelsen	347
Arbetsmarknadsnämnden	596
Gatu- och samhällsmiljönämnden	429
Idrotts- och fritidsnämnden	208
Kulturnämnden	278
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	19
Namngivningsnämnden	0,4
Omsorgsnämnden	1 541
Plan- och byggnadsnämnden	30
Räddningsnämnden	140
Socialnämnden	618
Utbildningsnämnden	4 359
Äldrenämnden	1 742
Överförmyndarnämnden	14
Valnämnden	0,2
Totalt	10 307

3. Övergripande riskanalys

3.1 Ekonomisk ställning och utveckling

Tre år i sammandrag, kommunen (hämtad från kommunens årsredovisningar 2013 och 2014):

	<i>2014</i>	<i>2013</i>	<i>2012</i>
Antal invånare 31 december	207 362	205 199	202 625
Skattesats för kommunen	20,84	20,84	20,84
Resultat före extraordinära poster mkr	-165	919	20
Varav återbetalda AFA-premier mkr	-	136	135
Varav rearesultat mkr	-7	1 016	17
Redovisat resultat	-165	919	20
Resultat exkl jämförelsestörande poster mkr	-9	-53	-152
Nettoinvesteringar mkr	2 277	317	576
Balansomslutning mkr	16 211	13 451	12 601
Soliditet inkl total pensionsskuld %	14	20	16
Långfristiga externa lån mkr	6 331	3 836	2 958

Kommunens resultat exklusive jämförelsestörande poster har de tre senaste åren varit negativt. Prognosen för 2015 visar ett underskott på -45 mkr med en ökning av verksamhetens nettokostnader på 4,7%. Styrelser och nämnder redovisar följande prognostiserade resultat:

<i>Styrelse/nämnd</i>	<i>Prognos 2015</i>
Kommunstyrelsen	-6
Gatu- och samhällsmiljönämnden	17
Idrotts- och fritidsnämnden	11
Omsorgsnämnden	-30
Plan- och byggnadsnämnden	9
Socialnämnden	-21
Utbildningsnämnden	-77
Äldrenämnden	-3
Övriga uppdragsnämnder	0
Styrelsen för teknik och service	26
Styrelsen Uppsala vård och omsorg	-5

En obalans tycks finnas mellan kommunens skatteintäkter och nettokostnader. Med den fördelning budgeten har mellan olika styrelser och nämnder under 2015 prognostiserar omsorgsnämnden, socialnämnden och utbildningsnämnden de största underskotten. Ökningstakten på verksamhetens nettokostnader, 4,7%, är oroväckande hög.

För 2016 har budget satts till ett resultat på +99 mkr. För 2017 och 2018 har i treårsplanen satts som resultatmål +207 mkr respektive +174 mkr.

Uppsala kommun har vid utgången av 2014 inget underskott i förhållande till balanskravet att reglera.

4. Redovisningsrevision

4.1 Syfte och omfattning

Granskningen syftar till att enligt KL 9 kap 9§ pröva om verksamheten sköts på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Biträdet gör en översiktlig granskning av delårsrapporten och en granskning av bokslutet i årsredovisningen. Biträdet granskar och bedömer också den interna kontrollen i viktiga rutiner i den löpande redovisningen.

Granskningen av delårsrapport och bokslut syftar till att pröva om rapporterna ger en rättvisande bild av det ekonomiska utfallet och att de upprättas i enlighet med den kommunala redovisnings-

lagen och god redovisningssed så som den definieras av bl a Rådet för kommunal redovisning, RKR och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL.

4.2 Väsentlighetstal

Granskningen inriktas mot poster med större belopp och bedömd högre risk för fel. Gränsvärde för påpekande i rapport sätts till 5 mkr. Beloppsgränsen utgår bl a från det allmänna intresse väljare, skattebetalare, brukare och massmedia har av kommunalt bedrivna verksamheter. För områden som regleras av skattelagstiftning och liknande kan gränsvärdet för påpekande i rapport läggas lägre.

4.3 Redovisningsprinciper

Uppsalas kommun följer den kommunala redovisningslagen och tillämpar rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

4.4 Granskningsmetod

Granskningen utförs med utgångspunkt från väsentlighet och risk, dvs fokus läggs på poster och belopp som är av väsentlig storlek och där risken för fel bedöms som störst. Olika granskningsmetoder kan användas för olika felrisker.

Den interna kontrollen i viktiga rutiner i den löpande redovisningen granskas och bedöms. Där rutinerna bedöms fungera väl görs en mindre omfattande substansgranskning i samband med granskningen av årsbokslutet. De väsentliga poster som skapas genom beräkningar detaljgranskas. Väsentliga verksamhetsövergripande poster substansgranskas där det är möjligt genom avstämning mot externa bekräftelser och i övrigt genom detaljgranskning.

Delårsrapporten per 31 augusti granskas översiktligt genom bedömning av tillämpade redovisningsprinciper, analyserande jämförelser med budget och föregående år och verifieringar av väsentliga poster som skatteintäkter och pensions- och andra löneskulder.

4.5 IT-system och kontroller

Kommunens redovisning hanteras i ekonomisystemet Agresso och detta system matas med information från ett antal förssystem, bland annat Heroma för lönehantering. System för skanning och digitala attester används.

Uppsala kommun hanterar årligen ca 300.000 leverantörsfakturor och ca 170.000 lönespecifikationer. IT-relaterade kontroller utgör ett kritiskt viktigt inslag i den interna kontrollmiljön, varför eventuella brister kan få effekt på hela revisionens omfattning och inriktning. Revisorerna har i olika granskningar av IT-miljön de senaste åren identifierat brister i de generella IT-kontrollerna som delvis kvarstår i uppföljande granskningar.

Som en integrerad del av redovisningsrevisionen för räkenskapsåret 2016 har revisorerna för avsikt att genomföra en särskild granskning av Uppsala kommuns IT-kontrollmiljö relaterat till verksamhetsprocesserna inköp och lön.

Syftet med granskningen är att utvärdera den interna kontrollmiljön, med särskilt fokus på IT-relaterade kontroller. Granskningen kommer att vara inriktad på att bedöma och lyfta fram identifierade svagheter i den IT-baserade interna kontrollmiljön. Dessa brister riskerar ha en negativ inverkan på såväl fullständighet som riktighet i den finansiella rapporteringen.

4.6 Intern kontroll

I de förtroendevalda revisorernas uppdrag ingår bl a att uttala sig om huruvida årsredovisningen är korrekt och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Revisorerna i Uppsala kommun har i sina revisionsberättelser de senaste åren pekat på allvarliga brister i den interna kontrollen i väsentliga processer som lönerutin, barnomsorgssystem, behörighetstilldelning och kontroll avseende viktiga IT-system samt rutin för utbetalningar. KPMG har efter inledande möten med ansvariga ekonomer konstaterat att kommunens egna centrala ekonomer bedömer att den interna kontrollen behöver förstärkas.

Övergripande kontroller kan utgöras av löpande analyser av utfall i förhållande till budget på olika nivåer i de olika verksamheterna samt styrelser och nämnders behandling av dessa analyser. Ett reglemente för intern kontroll kan också vara en övergripande kontroll, liksom planer för uppföljning av den interna kontrollen. Vidare kan system med elektronisk fakturahantering med behörighets- och beloppsgränser utgöra övergripande kontroller.

Nyckelkontroller i processer kan utgöras av just attesten av ett fakturaunderlag eller en specifik utgift, fyraögonsprincipen vid betalningar eller kontoavstämningar och deras godkännande.

En fördjupad granskning genomförs av den interna kontrollen. Syftet med granskningen är att granska kvaliteten och tillförlitligheten i den interna styrningen och kontrollen i redovisningen, som underlag och process för informationsgivningen i årsredovisningen.

Exempel på frågor som kommer att beröras:

- Finns ett övergripande reglemente för intern kontroll och är det ändamålsenligt?
- Finns för varje styrelse och nämnd planer för uppföljning av intern kontroll och är dessa planer ändamålsenliga?
- Hur arbetar styrelser och nämnder i övrigt med den interna kontrollen?
- Vilka delegationsordningar och attestreglementen finns? Är de ändamålsenliga?
- Vilka viktigare övergripande styrdokument finns och är de aktuella och ändamålsenliga? Exempel: Policies/reglementen för inköp, representation, resor, gåvor, bisysslor.
- Är den samlade interna kontrollen tillräckligt bra för att minimera risken för väsentliga fel i årsredovisningen?

4.7 För djupningsgranskningar

4.7.1 Beslutade granskningar

Utifrån den övergripande riskanalysen rörande bland annat kommunens ekonomi och de specifika risker som identifierats bedöms följande fördjupningsgranskningar som mycket viktiga:

Anläggningsregister

Kommunens ledande ekonomer uppger själva att anläggningsregistret har och har haft stora brister. Städning avses att göras. Stor risk finns då att poster bokas bort borde finnas kvar i anläggningsregistret och i balansräkningen. Även här finns risk för olikheter mellan olika förvaltningar. Det är också självklart att kommunen ska ha kontroll över sina tillgångar och de värden de representerar/borde representera.

En stor del av granskningen inriktas mot eftersläpningen i stängningen av projekt inom markexploatering.

IT-relaterade kontroller

Intern kontroll (avser även verksamhet)

Återgång fastigheter

Kommunen bolagiserade för några år sedan sitt fastighetsinnehav. Lantmäteriet har inte godkänt samtliga fastighetsregleringar och vissa fastigheter återgår därför till kommunen. Detta ger viss påverkan på kommunens bokslut 2016 och större påverkan 2017. Revisorerna beslutade att genomföra en granskning som avrapporteras under 2017.

4.7.2 Andra områden med högre risk

Ersättningar från Migrationsverket avseende flyktingar

Kommunen erhåller stora belopp avseende mottagande av flyktingar. Totalt rör det sig om ett trettio totalt olika ersättningsformer. Risk finns att kunskapen och kontrollen är otillräcklig när det gäller de bidrag kommunen aktivt måste söka. Risk finns att intäkter går förlorade och/eller att redovisningen blir ofullständig och/eller felaktigt periodiserad.

Kommunen köpte konsulttjänster från PWC inom detta område. Revisionen beslutade därför att KPMG följer upp kontrollen över dessa riktade statsbidrag i anslutning till granskningen av bokslut och årsredovisning.

Enhetlig redovisning

Redovisningen har inte varit enhetlig. Olika förvaltningar har konterat samma poster på olika sätt. Det finns en stor risk att olikheterna leder till att olika förvaltningars resultat mäts på olika sätt, vilket kan dölja strukturella över- och underskott. Olikheter i redovisningen leder också till rena fel i redovisningen.

Utifrån den risk- och väsentlighetsanalys som genomförts bedöms även fördjupningsgranskningar behöva genomföras inom redovisningsrevisionen inom följande områden under den närmaste treårsperioden:

- Verksamhetsintäkter
- Utgifter och attester
- Investeringar/drift
- Löner
- Pensioner

4.8 Delårsrapport

4.8.1 Granskningens omfattning och inriktning

Delårsrapporten granskas översiktligt, utifrån en väsentlighets- och riskanalys. Granskningen omfattar följande aktiviteter:

- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi.
- Granskning att delårsrapporten innehåller de uppgifter som krävs enligt lag om kommunal redovisning och att rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning efterlevts.
- Översiktlig granskning att delårsrapporten i allt väsentligt ger en rättvisande bild av resultat och ställning.
- Översiktlig granskning om kommunstyrelsens och nämndernas uppföljningsrutiner, prognoser och analyser är tillförlitliga och att de ger förutsättningar för korrekta bedömningar.
- Översiktlig granskning av kommunstyrelsens bedömning av möjligheterna att uppnå de fastställda finansiella målen för god ekonomisk hushållning samt bedömning om den finansiella styrningen är tillräcklig.
- Översiktlig granskning av kommunstyrelsens bedömning att uppnå fastställda verksamhetsmål med betydelse för god ekonomisk hushållning.

4.8.2 Avrapportering

En gemensam granskningsrapport upprättas över hela kommunens gemensamma delårsrapport. Kommentarer till enskilda styrelser och nämnder tas in i denna gemensamma granskningsrapport.

Förslag till revisorernas yttrande upprättas.

4.9 Årsredovisning

4.9.1 Revisionskriterier

Granskningen utförs med utgångspunkt från Skyrevs Vägledning för redovisningsrevision.

4.9.2 Resultat- och balansräkningar

<i>Väsentliga poster</i>	<i>Risker</i>	<i>Granskningsinriktning</i>
Skatteintäkter och generella statsbidrag	Felaktig beräkning, felaktig periodisering	Analytisk granskning och detaljgranskning
Riktade statsbidrag	Bristande periodisering, ofullständighet	Processgenomgång
Inköp	Bristande periodisering	Generella IT-kontroller, GITC
Pensionsskuld	Felaktig beräkning, ofullständigt underlag	Analytisk granskning och detaljgranskning
Löneskulder	Bristande periodisering, ofullständighet	Analytisk granskning och detaljgranskning. Processgenomgång.
Anläggningstillgångar	Bristande rutiner för aktivering leder till för låga avskrivningar och att kostnader redovisas som tillgångar.	Rutingenomgångar, stickprov.
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	Bristande rutiner för periodisering	Rutingenomgång med stickprovsvis verifiering
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	Bristande rutiner för periodisering	Rutingenomgång med stickprovsvis verifiering
Fastighetsexploatering	Felaktiga redovisningsprinciper	Analys
Sammanställd redovisning	Felaktiga konsolideringar och eliminerings	Analytisk granskning och detaljgranskning

4.9.3 Förvaltningsberättelse

<i>Avsnitt</i>	<i>Risk</i>	<i>Granskningsinriktning</i>
Ekonomisk information inkl budgetjämförelse och avstämning mot balanskrav	Otillräckliga analyser. Felaktig hantering av udda poster.	Analytisk granskning
Investeringsverksamhet	Ofullständig redovisning	Analytisk granskning
Mål och måloppfyllelse	Ofullständig redovisning	Analytisk granskning

4.9.4 Kassaflödesrapport

Granskning görs att rapporten upprättas i enlighet med Redovisningsrådets rekommendation RKR 16 Redovisning av kassaflöden.

4.9.5 Sammanställd redovisning

Granskning görs att den sammanställda redovisningen upprättas i enlighet med Redovisningsrådets rekommendation RKR 8.1 Sammanställd redovisning.

4.9.6 Avrapportering

Skriftlig rapport upprättas för varje enskild styrelse och nämnd vilket innebär att ca 15 granskningsrapporter avlämnas.

5. Verksamhetsrevision

5.1 Syfte och omfattning

Syftet med granskningen är att enligt KL 9 kap 9§ pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om den interna kontrollen är tillräcklig. Viktiga delar av denna granskning, såsom ekonomiska analyser och granskning av kamerateknisk intern kontroll, sker inom ramen för redovisningsrevisionen (se avsnitt 4).

5.2 Övergripande ansvarsgranskning

Granskningen syftar till att bedöma kommunstyrelsens och nämnders styrning, uppföljning och kontroll av bedrivna verksamheter. Inriktning sker mot

- Mål med koppling till verksamhet och ekonomi
- Budget och uppföljning
- Kvalitet
- Måluppfyllelse
- Styrning och kontroll

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövning, som regleras i kommunallag och i god revisionsordning och avser politiskt ansvar för verksamheten.

Kommunallagen och god revisionsordning förutsätter att all verksamhet granskas årligen. Med all verksamhet avses enligt god revisionsordning en översiktlig granskning av den styrning som nämnder och förvaltningar utövar för att uppfylla den uppgift och nå de mål som getts av fullmäktige.

Den övergripande ansvarsgranskningen sker genom granskning av

- Delårsrapport
- Årsredovisning

- Intern kontroll
- Läsning och uppföljning av protokoll i fullmäktige, styrelse och nämnder
- Diskussioner vid sammanträden
- Möten med presidier och förvaltningsledningar

5.3 Fördjupningsgranskningar 2015

Under 2015 genomförs följande fördjupningsgranskningar:

- Förstudie integration
- Exploateringsverksamhet
- Investeringsprocessen
- Kommunkoncernens pedagogiska lokaler
- Generella IT-kontroller, uppföljning
- Ny IT-organisation och styrmodell
- Deltagande i externa arrangemang
- Bolagsstyrning i ett koncernperspektiv
- Närvård, gemensam granskning med landstinget och andra kommuner i länet

5.4 Fördjupningsgranskningar 2016

5.4.1 Beslutade granskningar

Utifrån revisorernas risk- och väsentlighetsanalys prioriteras följande områden för fördjupningsgranskningar inom verksamhetsrevisionen:

- LSS, myndighetsbeslut
- Äldreomsorg, biståndsbedömning
- Långsiktig planering och finansiering
- Grundskola
- Överförmyndare
- Måluppföljning
- Efterlevnad LOU
- Tillsyn fristående förskolor
- Intern kontroll (avser även redovisning)

5.4.2 Andra områden med bedömd högre risk för väsentliga fel

- Kommunens strukturella ekonomi; området följs tills vidare via dialog och genom flera av de beslutade granskningarna
- Mål- och budgetprocessen; bokslut med analyser för 2015 avvaktas
- Asyl- och flyktingmottagande; dialog

5.4.3 Övriga områden

Utöver beslutade fördjupningsgranskningar har diskussioner förts rörande fördjupning inom följande områden:

- Kvalitetsuppföljning särskilda/ordinära boenden
- Lokalförsörjning
- Kränkande särbehandling av elever

6. IT-stöd

Granskning utförs med IT-stöd. Där det är lämpligt används verktyg för dataanalyser.

7. Sammanträden och möten

Revisorerna sammanträder ca 12 gånger per år och har därutöver möten med presidier och förvaltningsledning. Som del av granskningen 2016 planeras möten för dialog med

- KFs presidium
- KS presidium
- Samtliga övriga styrelser och nämnders presidier

8. Utbildning

De förtroendevalda revisorerna fortbildar sig genom deltagande i konferenser och erfarenhetsutbyten med andra kommunrevisorer. Biträdet bistår med utbildning i gällande regelverk som kommunallag och förvaltningslag samt aktuella frågor som till exempel flyktingfrågor, balanskrav, pensionsskuld och god revisionssed.

I augusti hålls Kommekmässan i Malmö.

I januari håller KPMG en utbildningsdag med deltagande från förtroendevalda revisorer i hela landet.

Under hösten håller KPMG ett erfarenhetsutbyte med förtroendevalda revisorer i Stockholmsområdet.

9. Tidplan

<i>Aktivitet</i>	<i>Tidpunkt</i>
Övergripande planering klar	Februari 2016
Fördjupningsgranskningar definierade	Februari-maj 2016
Projektplaner (separat dokument för varje projekt)	Februari-maj 2016
Genomförande fördjupningsgranskningar	Februari-december 2016
Granskning löpande redovisning och delårsrapport	September-oktober 2016
Granskning bokslut och årsredovisning	Februari-mars 2016
Rapportering och slutsatser från utförd granskning	Löpande
Revisionsberättelse	April 2017
Sammanträden	Löpande
Läsning protokoll från styrelse, nämnder och utskott	Löpande
Möte med KFs presidium	Vår och höst
Möte med KS presidium och kommunledningen	Vår och höst
Möten med övriga styrelse- och nämndspresidier	April och oktober
Andra möten	Löpande, efter behov